

Curs d'iniciació a l'ornitologia

Al llarg de la primera quincena del passat mes de juny, es va celebrar al C.P. d'Esporles, un curset amb el títol que encapçala aquestes línies. Va esser una iniciativa de la **Societat Balear d'Educació Ambiental (SBEA)** que va comptar amb la col.laboració de diverses entitats de la vila, com el propi **Ajuntament**, el **Patronat Municipal de Cultura i Esports** i el **Col.legi Públic Gabriel Comas i Ribas**.

Atesa la meua condició de naturalista i ornitòleg de camp, vaig tenir el plaer d'impartir l'esmentat curset.

El tema escollit, una introducció al món de les aus, no va esser casual, si partim de la base de cercar **adeptes** -així, ho dic a les clares- per a la defensa i conservació de l'entorn natural, mitjançant l'oferta atractiva de noves perspectives per el ventall d'activitats d'una ment jove i en formació.

Exceptuats casos aïllats de vocacions concretes i atípiques, abans interessarem a qualcú per la Natura, parlant-li de flors, papallones i ocells que intentant fer-li veure les indubtables meravelles del món dels líquens o dels miriàpods.

A més a més, les aus són els vertebrats que millor representació tenen al nostre arxipèlag i el seu estudi és òptim per l'assimilació addicional d'altres conceptes sobre la deterioració o conservació d'ecosistemes i biotops, tècniques d'observació directa i actituds de respecte a l'entorn natural.

El curs es va estructurar en tres sessions, la qual cosa, d'entrada, va obligar a una indesitjada, per excessiva, labor de síntesi i resums. Tal vegada, futures experiències aconsellin perllongar, lleugerament, aquest tipus de cursets o fugir de temàtiques massa àmplies.

La primera sessió va tenir caràcter teòric i es va dedicar a la descripció de biotops, incidint en els relacionats amb el medi aquàtic, per esser apte per a un enorme i variat nombre d'espècies. Es va parlar, així mateix, de l'ordre sistemàtic de les mateixes i dels seus nivells d'adaptació al medi.

La segona sessió teòrica va tenir com a eix, la descripció de les diferents tècniques d'observació, d'estudi i de gaudiment de l'ornitologia de camp. Així es va passar revista a les formes adequades perquè l'observador s'integri en el medi i a les eines bàsiques per realitzar i obtenir profit d'una

A la fotografia de Climent Picornell veim un Agro Roig de la colònia de nidificació ubicada a S'Albufera.

observació: quaderns i guies de camp, aparats òptics, observatoris, presa d'imatges i sons.... També es va tractar el tema de la conservació i explotació de les observacions de camp, així com del seu pes específic en la consecució d'articles i treballs naturalistes seriosos.

A la mateixa sessió, es va dedicar un temps a la descripció d'algunes «ciències auxiliars» com ecologia i etologia de les espècies, l'alimentació, la fenologia, inclosa la confecció d'atles de nidificació o distribució-, l'estudi de la migració-amb especial interès a l'anillament-, la parasitologia, etc.

Tot això, a ambdues sessions, va estar profusament il·lustrat amb diapositives dels temes que es tractaven. Aquestes diapositives -crec que és un detall important-, són totes elles de llocs, actuacions i espècies de les nostres illes, amb la qual cosa ens aproximam a la nostra realitat oferint documents més adequats al nostre entorn, familiars i verídics als ulls de l'espectador i fugim de la, a vegades, escassa qualitat de molt de material «oficial».

Com a resum i complement d'aquest **CURS D'INICIACIO A L'ORNITOLOGIA**, la tercera i darrera sessió va estar dedicada a una sortida al camp, malgrat no era la data òptima per a la observació ornitològica. Es va decidir visitar el Parc Natural de S'Albufera per, al menys, dues raons de pes: a) es la nostra principal zona humida i com a tal, molt rica en espècies ornitològiques i en varietat de biotops i b) és un espai protegit que compta amb un Pla de Gestió, la qual cosa va permetre als assistents observar alguns aspectes de la protecció directa d'un territori -senders, observatoris, publicacions, itineraris de natura....-, i obtenir millor profit de les observacions d'espècies.

Pèns que, si de veritat volem formar una societat preocupada i decididament defensora del nostre entorn natural i d'una qualitat de vida digna, fugint del consumisme feroç i omnipresent, ha de brindar-se autenticitat palpable en la nostra oferta i, per això, la necessitat d'aquests cursets monogràfics que aporten unes vivències reals, unes experiències properes, amb un rigor científic que, baldament sigui emparat per alguna pinzellada d'aventura, no haurà de perdre's mai per no caure en el simple joc.

A la fotografia de J. Jurado vegem una orquidea, l'*Orchis spitzelli*, citada per primera vegada per Guillem Alomar, en el Puig Major, fa només tres anys

Tal vegada sigui aquest, el secret a veus: dosificar sabiament les aportacions acadèmiques de la ciència per a excitar la curiositat del ciutadà i atreure'l a l'aventura de la conservació d'una Biosfera, parcialment encara verda i blava.

JESUS JURADO GALLARDO